

Kim Leine

Proroci z fjordu Věčnosti

Přeložila Magdalena Jírková

534 s., váz., 369 Kč
ISBN 978-80-7491-416-4

Vyšlo v červnu 2015

Autorova návštěva v ČR

Středa 11. května — Noc literatury v Brně

19.00–20.30

Beseda s Kimem Leinem a dalšími severskými autory,
autogramiáda
Atrium Knihovny Jiřího Mahena v Brně, Koblížná 4

21.00–21.30

Z knihy Proroci z fjordu Věčnosti čte Jan Kolařík
(herec Divadla Husa na provázku), za přítomnosti autora
Kavárna SKØG URBAN HUB, Dominikánské nám. 187/5

Sobota 14. května – Veletrh Svět knihy v Praze

13.00–13.50

Do hlubin severských dějin
Beseda s Kimem Leinem a dalšími severskými autory
Literární sál (pravé křídlo)

14.00–14.25

Autogramiáda Kima Leineho a dalších autorů
Severský stánek S 201 (střední hala)

O autorovi

Kim Leine (nar. 1961) je norský spisovatel žijící v Dánsku. Své knihy píše v dánštině, do rodné norštiny je většinou sám překládá. Patnáct let žil v Grónsku, kam se vrací i ve svých románech. Jeho prvotina *Kalak* (2007) je autobiografickým příběhem muže z jehovistické rodiny, jenž bojuje s alkoholem, drogovou závislostí a traumatem z mládí, kdy ho zneužíval jeho otec. V roce 2008 vydal román *Valdemarsdag* (Valdemarův den), v němž zdokumentoval vraždu, která se stala v jeho vlastní rodině. Za román *Proroci z fjordu Věčnosti* (2012, česky Host 2015) získal Cenu Severské rady za literaturu 2013.

Anotace

Fascinující historický román o střetu evropského a grónského pohledu na svět.

Mladý misionář Morten Falck přijíždí na konci osmnáctého století do dánské kolonie v Grónsku, aby mezi tamními obyvateli šířil křesťanství a obrátil je na víru. Chce změnit svůj život a v daleké, neznámé zemi něco dokázat. Část místních vedená charismatickým Habakukem a jeho ženou Marií Magdalenou ale vytvoří vlastní náboženskou obec, v níž žijí podle svých představ o ideální společnosti. Konfrontace Mortenových naivních očekávání s leckdy krutou realitou ho ubíjí a přivádí na scestí. Nechuť místních obyvatel přizpůsobovat se stylu života rozporuplných dánských kolonizátorů, všudypřítomné zlo, špína a chtíč vyústí v dramatický střet kultur. Je však svět domorodců, občas plný nepředstavitelného násilí, strádání a boje o holý život, opravdu o tolik horší než svět dánských kolonizátorů?

Ohlasy

Leine strhává čtenáře do detailně promyšleného příběhu takovým způsobem, že se čtenář spolu s Mortenem Falckem zmítá v bezvýhodné situaci plné beznaděje, nemoci i severského mrazu a se svérázným antihrdinou sympatizuje.

Markéta Kliková, iLiteratura.cz

Snivý, provokativní, zcela mimořádný román o střetu kultur a jeho tragických následcích.

Kirkus Reviews

Opravdu originální a neuvěřitelný počin, majestátní příběh zasazený do neproniknutelného kraje... Proroci z fjordu Věčnosti jsou kniha náročná, překvapující, někdy brutální, někdy smutná, jindy diskrétní a klasická.

Kniha přesahující všechny žánry.

La Repubblica

Leine obraty bolestně krásnými a žalostně tragickými, vznešenými i groteskními vede čtenáře jistou rukou cestami po moři, útrapami koloniálního života, hladověním, zimou, velkými požáry, při nichž to vypadá, že konec světa je blízko, a ukazuje naprosté zmatení lidských duší hledajících svou cestu životem. Historický román plný detailů, jež však nikdy nezaplaví množství postav, které ho obývají, si zaslouží označení epos už od první stránky.

Lance Weller, spisovatel

Román Proroci z fjordu Věčnosti je složen z ozvěn, polyfonie a hravého přístupu k času a místu... Výsledkem je symfonie: politika, historie, sexualita i náboženství se neustále prolínají. Tato kombinace je dokonale vyvážená, fascinující a neodolatelná.

Le Monde

Více o knize a autorovi

Kim Leine: „Grónsko je moje vysvobození“

Rozsáhlý román *Proroci z fjordu Věčnosti*, v Dánsku definovaný jako „ztráta dánské nevinnosti v Grónsku“, je čtvrtou knihou pětapadesátiletého spisovatele Kima Leineho.

„V roce 2010 Kim odjel do Grónska — ve fjordu Věčnosti strávil úplně sám čtyři dny, postavil si tam stan a navštívil místo, kde bývala osada proroků. V minulosti už na ostrově žil a tato zkušenost se pro něj stala naprosto zásadní. Grónsko se pro něj stalo láskou na celý život,“ říká o Leineho zážitku překladatelka knihy Magdalena Jírková. „Grónsko je moje vysvobození. Symbolizuje pro mě svléknutí staré hadí kůže a nalezení nové cesty, a to i přesto, že je to občas obtížné nejen pro mě, ale i pro mé postavy,“ vysvětlil Kim Leine.

Vlastní život jako zdroj literární inspirace

Leineho dílo charakterizují kromě zasazení děje do Grónska rovněž výrazné autobiografické prvky. Není divu — spisovatelův život byl od raného dětství ovlivňován řadou velice silných prožitků. Narodil se v malé norské osadě do rodiny hlásící se ke svědkům Jehovovým. Když bylo Leinemu pět let, opustil jeho otec rodinu a utekl do Kodaně, kam se za ním jako sedmnáctiletý vydal i Kim. U otce a jeho milence žil několik let a část této doby musel snášet sexuální zneužívání, kterého se na něm otec dopouštěl. „Po dokončení školy si vzal svoji tehdejší přítelkyni, s níž má dvě děti. Poté, co Kim získal práci zdravotníka v Nuuku, se celá rodina přestěhovala do Grónska a žila tam patnáct let,“ doplnila autorův životopis překladatelka Jírková.

Autorův životní příběh a hlavní téma románu *Proroci z fjordu Věčnosti* spolu úzce souvisí. Jak říká samotný autor, pro knihu je podstatný boj za svobodu. „Stěžejní je Rousseauův citát: *Člověk se rodí svobodný a všude je v okovech*. S tímto nepochopitelným paradoxem hlavní hrdina bojuje celý svůj život a vlastně s ním bojujeme všichni. Často trvá celý život, než se s tím člověk naučí žít,“ říká Leine.

Ztratili svou svobodu, aby získali svobodu jinou

Hlavní hrdina románu, misionář Morten Falck, přijíždí do Grónska na konci osmnáctého století šířit křesťanskou víru. Zcela pochopitelně se setkává s neochotou tamějších obyvatel nové pořádky přijmout. „Pro mě je křesťanství v Grónsku nutné a dobré. Díky křesťanství a víře byla během několika málo generací prakticky vymýcena negramotnost, což bylo v tehdejší době v koloniích naprosto neslýchané. Gróňané se naučili číst a psát. Tenhle kulturní skok je v grónské historii zásadní, začaly vycházet noviny v grónštině a vznikla první grónská literatura. Ano, možná ztratili svou svobodu, aby získali svobodu jinou,“ vysvětluje Kim Leine svůj pohled na význam křesťanských misí v Grónsku.

Norsko-dánský autor vydal román *Proroci z fjordu Věčnosti* jako první díl zamýšlené trilogie o grónské historii. Na druhém dílu právě pracuje. „Děj se odehrává kolem roku 1728, kdy byla založena první grónská kolonie Godthåb a asi devadesát procent tamějších obyvatel zemřelo na nemoci, které tam zavlekli kolonisté,“ popisuje spisovatel.

Náročný román ve vynikajícím překladu

Za román *Proroci z fjordu Věčnosti* získal Leine Cenu Severské rady za literaturu, jeho česká verze je v současnosti v širší nominaci na Cenu Josefa Jungmanna za nejlepší překlad roku 2015. „Pro mě osobně byla čest knihu překládat, ale jednalo se opravdu o těžký překlad. Kim používá výrazy, které dnešní Dánové běžně neznají (čímž se o hodně ochuzují), a klobouk dolů před autorem, že je umí správně používat. S tím jsem se musela poprat, protože ne všechny výrazy jsem znala, a musela je složitě a pracně dohledávat. Rozsáhlý dánsko-český slovník neexistuje a tyto výrazy nebyly ani v dobrých slovnících dánština-němčina-angličtina,“ vzpomíná na obtížnosti při práci s Leineho románem překladatelka Magdalena Jírková. „Některé výrazy jsem si musela úplně vymyslet, protože český ekvivalent prostě neexistuje. Tak vznikl například výraz špekárna pro označení místa na zpracování velrybího tuku. Tukárna se mi nelíbila, vymyslela jsem tedy špekárnu,“ dodává překladatelka.

Obálku v tiskové kvalitě a ukázkou z knihy *Proroci z fjordu Věčnosti* najdete zde:

<http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/1033>